

Dövizde çözülme hızlandı: Bir haftada 15 milyar USD

Genel seçim, yeni kabine, yeni ekonomi yönetimi ve anlayışı, yerel seçimler derken bir yıl gibi kısa sürede çok yoğun bir gündemi aştık. Bu esnada dezenformasyon ve algı yönetimi ile ekonomideki seyrî bozmak isteyenler saf tutmuş kimi solcu, kimi de sağcı...

MEHMET AKIF SOYSAL
@mehmetsoysal@gmail.com

Tüm bunlara rağmen kararlı duruş; seçime rağmen bozulmayan ekonomi politikası ve yönetimi; **kararlılık temsili.**

En önemli

konu işte bu, itibar; gerilerse sorunları çözümsüz hale getirir, artarsa bugünkü gibi iyileşmeye hız verir.

İşte bu itibar ile; bir haftada 15 milyar dolarlık döviz bozuldu.

BDDK verilerine göre 26 Nisan haftasında bankacılık sisteminde TL cinsinden tutulan mevduatın, toplam mevduat içindeki payı yüzde 51 oldu. Aynı tarih itibarı ile döviz cinsinden tutulan hesapların payı yüzde 36,6, kur korumalı mevduatın payı ise yüzde 12,5 olarak gerçekleşti.

15 Temmuz'dan az evvel 2015 yılında toplam mevduatta TL'nin payı yüzde 60, dövizin payı yüzde 40 civarındaydı. 2021 sonunda döviz mevduatı 261 milyar dolara kadar çıktı; TL'nin payı yüzde 30'a düşerken, dövizin payı yüzde 70'e olarak gerçekleşmişti.

Şubat 2022'de hayatımıza giren KKM'nin bugünkü toplam büyüklüğü 2,25 trilyon TL (70,2 milyar \$) ve bunun toplam mevduat içindeki payı Haziran 2022'den bu yana en düşük düzeyine indi.

Bugün 205,4 milyar dolar düzeyine gerileyen yabancı para hesapların toplam mevduat içindeki payı yüzde 36,6. KKM ve birliktelik sisteminin hala yüzde 49'unu döviz ya da dövizle endeksli hesaplar oluşturuyor.

TCMB'nin döviz rezervlerindeki negatif durum toparlandıkça dolardan kaçış hızlanacaktır. Zira tek alıcı TCMB; rezervlerini pozitif alana getirmek adına piyasada satılan her centi alıyor.

İşte bu nedenle bu kadar büyük döviz bozumuna karşılık dolar gerilemiyor, yerinde seyrediyor.

Artık işler terse döndü; dolar artmasını diye işlemler yok, tam tersi dolar düşmesini diye piyasadan toplanıyor.

Doların düşmemesi de gerekli zira düşen dolara karşılık fiyatlar yapılsanlık gereği düşmüyor ayrıca ithal mal fiyatlarının ucuzlaması cari açığı arttır, ihracatı zora sokar; bunu da istemeyiz.

Ihracat toparlanmaya devam ediyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, nisan'da ard arda altıncı ay artarak 52,3'e yükseldi ve yaklaşık son bir yılın en yüksek değerini aldı.

Daha iyi anlamlandırmak adına; bu endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Türk imalatçıların toplam ihracat hacminin yüzde 46'sını oluşturan en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde, Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) başını çektiği 8 ekonomi, nisan ayında genişleme kaydetti.

İlinci çeyrek başında Türkiye'nin 10 büyük ihracat pazarı içerisinde üretim artışı kaydedemeyen iki ülke, ihracatın toplamda yaklaşık yüzde 13'ünü oluşturan Almanya ve Fransa oldu.

Yine aynı rapora göre; S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarında talep koşullarının iyileşme eğilimi, Almanya ve Fransa'nın daralma eğiliminden çıkma belirtileri göstermesiyle birlikte nisan ayında daha genel olarak iyileşme yaşandı. Bu durum, firmaların önümüzdeki aylarda yeni ihracat siparişleri alabilmeleri açısından pozitif bir sinyal anlamına geldi." ifadelerini kullandı.

Ihracat ikliminde iyileşmeye ek olarak FED'in faiz indirimleri de gelirse (şahsi kanaatim Eylül ayında) Türkiye ekonomisi için iyileşme süreci çok daha hızlanacaktır.

YEŞİL DÖNÜŞÜMDEN BAŞKA ŞANS YOK

ISO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi ve Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı **Sultan Tepe**, “Dünya çok hızlı bir şekilde temiz üretime dönmek ve dekarbonizasyon gerçeklerini benimsemek zorunda. Dünyanın artık döngüsellikten, yeşil dönüşümden başka bir şansı yok” dedi

Istanbul Sanayi Odası (ISO), Avrupa Komisyonu ortaklığında düzenlediği ‘AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması: İklim Politikası Çerçevesi ve Türkiye’deki Firmalara Etkileri’ başlıklı etkinliğin ardından, Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı’nı gerçekleştirdi. **Sanayinin** Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM), Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ve karbon ayak izi konularındaki detay ve farklar, yükümlülükler ve Ulusal Taksonomi çalışmaları ile finansman kaynakları hakkında bilgi sahibi olması için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı ve ISO iş birliğinde düzenlenen toplantının açılış konuşmalarını **Istanbul Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Sayman Üyesi ve Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı **Sultan Tepe** ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Değişikliği Bakanlığı Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanı Volkan Polat yaptı.

DEKARBONİZASYON GERÇEKLERİ BENİMSEMELİ

Yaklaşık 15 gün önce Dünya Döngüsel Ekonomi Forumu için Brüksel’de olduklarını ifade eden **Sultan Tepe**, “Bu yıl yaklaşık iki bin kişilik dünya çapında geniş bir katılım vardı. Orada şunu gördük, bütün ülkeler sunumlarını yaparken hepsi çok heyecanlıydı. Şunu anlamışlar, dünyanın artık döngü-

sellikten, yeşil dönüşümden başka bir şansı yok. **Sanayi** devrimiyle kirlettiğimiz dünyayı yeniden yaşanabilir hale getirmek için uzun yıllara ihtiyaç var ve üretim metodolojilerinin tamamen değişmesi gerekiyor. Dünyanın kaynaklarını daha fazla bu kadar fütursuzca kullanarak, bu kadar verimsiz kullanılarak devamlılığımız söz konusu değil. Sadece kendi yaşamımızı tehlikeye atıyoruz, bütün ekosistemi, bütün canlıların geleceğini de tehlikeye atmış durumdayız. Dolayısıyla dünya çok hızlı bir şekilde temiz üretime dönmek zorunda ve dekarbonizasyon gerçeklerini benimsemek zorunda.” dedi.

Sürdürülebilirlik hedeflerinin sadece gelişmiş ülkelerde değil, dünya genelinde herkesin katılımıyla gerçekleştirilebileceğine dikkat

çeken **Sultan Tepe**, “Son toplantılarda Asya ve Orta Doğu ülkeleri daha önce dinleyici konumdayken, artık eyleme geçtiklerini, ciddi yatırımlar gerçekleştirdiklerini gördük. Bu durum, herkesin pazarını korumak istemesiyle ilgili ve geri kalanların da bu dönüşüm sürecinde geri kalmamak için çaba harcaması gerektiğini vurguluyor.” diye konuştu.

ANAYASAMIZ GİBİ BİLMEMİZ GEREKEN NOKTALAR VAR

Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi’nin (ETS) 2005 yılından bu yana faaliyette olduğunu hatırlatan Volkan Polat, “ETS, Avrupa Birliği’nin iklim değişikliğiyle mücadelesinde en önemli azaltım mekanizmalarından bir tanesidir. İklim değişikliğiyle olan müca-

delede karbon vergilendirmesi gibi birçok yol ve yöntem var. Üretimlerin, bu karbon fiyatlama politikasının olmadığı ülkelere kayma durumu söz konusu. Bu durum da karbon kaçağı olarak adlandırılıyor. SKDM de ETS’den farklı olarak bizi bekleyen ikinci önemli konu. Aslında iç içe geçmiş durumlar söz konusu. SKDM, hepimizin bildiği gibi karbon yoğun endüstrilerdeki ürünlerin ithalatını ilgilendiren bir karbon düzenleme mekanizması. Küresel iklim değişikliğine karşı mücadeleye destek veren çevresel bir önlem olmakla birlikte finansal ayağının çok detaylı olduğu ve hepimizin anayasamız gibi bilmesi gereken noktalar var.” ifadelerini kullandı.

ETKİNLİK KAPSAMINDA 2 PANEL DÜZENLENDİ

Toplantı kapsamında iki de panel düzenlendi. İlk panel “Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması” ismiyle gerçekleştirilirken, panelin moderatörlüğünü İklim Değişikliği Bakanlığı Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı Daire Başkanı Volkan Polat üstlendi. Panelin konuşmacıları arasında, Ticaret Bakanlığı AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi Başkanlığı Daire Başkanı Gülizar Yavaş, İklim Değişikliği Başkanlığı Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı İklim Değişikliği Uzmanı Hüseyin Ayaz ve Türk Standartları Enstitüsü Çevresel Gözetim ve Doğrulama Müdürü Mehmet Ergün yer aldı.

ESO, Avrupa İşletmeler Ağı'nda Türkiye'ye örnek oldu

Eskişehir Sanayi Odası'nın (ESO) ortak olarak yer aldığı Avrupa İşletmeler Ağı'nın, Türkiye Ulusal Toplantısı **İstanbul Sanayi Odası**'nda gerçekleştirildi. KOSGEB, Avrupa Yenilik Konseyi ve KOBİ Yürütme Ajansı (EISMEA), Avrupa İşletmeler Ağı içerisinde yer alan sanayi ve ticaret odalarının katıldığı toplantıda, Eskişehir Sanayi Odası tarafından yürütülen Sürdürülebilir Yeşil Sanayi Birimi'nin çalışmaları iyi uygulama örneği olarak paylaşıldı.

Yeşil dönüşüm için en çok çalışan kurum

Toplantıda sunum yapan ESO Genel Sekreter Yardımcısı İsmail Öztürk, yaklaşık üç yıl önce kurulan Sürdürülebilir Yeşil Sanayi Birimi tarafından üye firmalar için sağlanan hizmetler hakkında katılımcılara geniş bilgi verdi. Avrupa Yeşil Mutabakatı konusunda en aktif çalışan kurumlardan biri olan ESO'nun yeşil dönüşüm, karbon ayak izi hesaplaması, sürdürülebilirlik raporlaması gibi alanlarda sunmuş olduğu eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin paylaşıldığı sunumda ayrıca önümüzdeki dönemde iş dünyasını bekleyen karbon senaryoları da katılımcılara aktarıldı. ***ESKİŞEHİR**

TİCARET Bakanı Ömer Bolat, yaptığı yazılı açıklamada, nisan ayına ilişkin **ISO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi verilerini değerlendirdi. Martta 51,6 olan endeksin nisanda 52,3'e yükselerek son 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığına işaret eden Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarının güçlenme eğilimi, ikinci çeyreğin başlangıcında da devam etti. Nisan ayında önemli ihracat pazarlarımızın çoğunluğunda üretim artarken, veriler Almanya ve Fransa'da ekonomik daralmanın sona yaklaştığı yönünde sinyal verdi." ifadelerini kullandı. **AA**

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Bakan Bolat: ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Son 12 ayın en yüksek seviyesine çıktı

TİCARET Bakanı Bolat, martta 51,6 olan **ISO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin nisan ayında 52,3'e yükselerek son 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığını bildirdi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, yaptığı yazılı açıklamada, nisan ayına ilişkin **ISO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi verilerini değerlendirdi.

Martta 51,6 olan endeksin nisan ayında 52,3'e yükselerek son 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığına işaret eden Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarının güçlenme eğilimi, ikinci çeyreğin başlangıcında da devam etti. Nisan ayında önemli ihracat pazarlarımızın çoğunluğunda üretim artarken, veriler Almanya ve Fransa'da ekonomik daralmanın sona yaklaştığı yönünde sinyal verdi." ifadelerini kullandı.

Bolat, 2023 itibarıyla, toplam ihracat hacminin yüzde 47'sini oluşturan en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde, Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) başını çektiği 8 ekonominin nisan ayında genişleme kaydettiğini belirtti.

Birleşik Krallık ve İspanya'nın üretiminde güçlü artışlar görüldüğünü bildiren Bolat, "ABD, Rusya ve İtalya'da ekonomik aktivite artış eğilimini sürdürdü. Suudi Arabistan, Hindistan, Brezilya ve Endonezya'daki güçlü talep koşulları dikkat çekmektedir." değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Bolat, ihracatın 2024'ün ocak-nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 2,7 artışla 82 milyar 873 milyon dolara yükseldiğini vurgulayarak, şunları kaydetti:

"Bakanlık olarak, katma değeri yüksek ürün ve pazar çeşitlendirmesine yönelik hayata geçirdiğimiz politika ve stratejilerle küresel ekonomi ve ticaretindeki payımızı artırmaya amaçlıyoruz. Dış talep koşullarındaki iyileşmelerden en iyi şekilde faydalanarak ihracat hedeflerimize ulaşmak üzere çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz."

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi nisanda 52,3 oldu

■ **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, nisanda üst üste altıncı ay artarak 52,3'e yükseldi ve yaklaşık son bir yılın en yüksek değerini aldı. 8'DE

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi nisanda 52,3 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, nisanda üst üste altıncı ay artarak 52,3'e yükseldi ve yaklaşık son bir yılın en yüksek değerini aldı.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Nisan 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

İhracat pazarlarında talep koşullarının güçlenme eğilimi, ikinci çeyreğin başlangıcında da devam etti. Martta 51,6 olan endeks nisanda üst üste altıncı ay artarak 52,3'e yükseldi ve yaklaşık son bir yılın en yüksek değerini aldı. Nisandaki belirgin iyileşmeyle beraber ihracat talep koşullarında güçlenme eğilimi dördüncü aya ulaştı.

Türk imalatçıların toplam ihracat hacminin yüzde 46'sını oluşturan en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde, Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) başını çektiği 8 ekonomi, nisan ayında genişleme kaydetti. BAE aynı zamanda rapor kapsamındaki tüm

ekonomiler arasında en yüksek büyüme oranını yakalarken, bu ülkeyi az farkla Suudi Arabistan ve Hindistan takip etti.

Nisanda Birleşik Krallık ve İspanya'nın üretiminde güçlü artışlar kaydedildi ve her ikisinde de büyüme ivme kazanarak son bir yılın en yüksek hızına ulaştı.

Hollanda'nın imalat **sanayi** aktivitesinde yaklaşık son iki yılın en güçlü genişlemesi kaydedilirken Romanya'da ise 10 aylık anket geçmişinin ilk artışı gerçekleşti.

ABD, Rusya ve İtalya'da ise ekonomik aktivite nisanda artış eğilimini sürdürdü, ancak büyüme mart ayına göre hız kesti.(AA)

Bakan Bolat, İhracat İklimi Endeksi verilerini değerlendirdi

TİCARET Bakanı Ömer Bolat, martta 51,6 olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin nisanda 52,3'e yükselerek son 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığını belirterek, "İhracat pazarlarında talep koşullarının güçlenme eğilimi, ikinci çeyreğin başlangıcında da devam etti." ifadesini kullandı.

Bakan Bolat, yaptığı yazılı açıklamada, nisan ayına ilişkin **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi verilerini değerlendirdi.

Martta 51,6 olan endeksin nisanda 52,3'e yükselerek son 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığına işaret eden Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarının güçlenme eğilimi, ikinci çeyreğin başlangıcında da devam etti. Nisan ayında önemli ihracat pazarlarımızın çoğunluğunda üretim artarken, veriler Almanya ve Fransa'da ekonomik daralmanın sona yaklaştığı yönünde sinyal verdi." ifadelerini kullandı.

Bolat, 2023 itibarıyla, toplam ihracat hacminin yüzde 47'sini oluşturan en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde, Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) başını çektiği 8 ekonominin nisanda genişleme kaydettiğini belirtti.

Birleşik Krallık ve İspanya'nın üretiminde güçlü artışlar görüldüğünü bildiren Bolat, "ABD, Rusya ve İtalya'da ekonomik aktivite artış eğilimini sürdürdü. Suudi Arabistan, Hindistan, Brezilya ve Endonezya'daki güçlü talep koşulları dikkat çekmektedir." değerlendirmesinde bulundu. (aa)